

Un exemple de la nova imatge del programa educatiu

El Museu del Ferrocarril, una eina per ensenyar a aprendre

Durant els darrers anys, com s'ha pogut seguir en les pàgines d'aquests quaderns, el museu ha introduït canvis significatius en el programa educatiu dirigit a les escoles. L'objectiu ha estat fomentar el coneixement del ferrocarril i la participació cultural dels alumnes. S'ha treballat de manera ferma i constant en una línia que permet consolidar una oferta d'activitats atractiva i adreçada als diferents nivells educatius. Professors i escolars han descobert que el museu és un recurs efectiu, amb moltes possibilitats per aprendre. L'impacte que produeix la proximitat de la matèria que s'estudia és determinant per fixar qualsevol saber.

De fet, la relació existent entre museus i educació es troba en plena actualitat i, avui més que mai, des del museu es vol animar els docents a fer servir els equipaments museístics com a eina d'aprenentatge per als alumnes. El gran esforç desenvolupat durant aquests anys permet que els museus puguin oferir uns espais suggeridors.

En el cas del tren, aquest mitjà de transport permet aprofundir en aspectes diversos (tècnics, històrics, econòmics, socials, lingüístics...). Any rere any, s'han creat noves propostes, que són una realitat: els diferents itineraris de visites guiades o les noves visites conjuntes amb l'UPC i el Taller de Renfe-Integria, que han permès completar i millorar l'oferta. D'altra banda, s'han anat ajustant les propostes existents, de manera que s'adaptin més bé als requeriments del públic escolar.

Quant a les novetats adoptades per al curs 2010-2011, des de l'Àrea de Comunicació i Educació del museu s'ha volgut dedicar una part dels esforços a fer un canvi en la presentació de la imatge del programa i en el seu sistema de difusió i distribució. De manera que ha estat l'empresa Tres Interactiva, de disseny gràfic i disseny web (www.tresinteractiva.com), l'encarregada de donar forma a aquests dos aspectes.

El nou format gràfic del programa educatiu per a escoles es pot consultar a www.museudelferrocarril.org/act_esc_oferta.htm, el lloc web del museu, tot i que una gran part dels centres de la província de Barcelona i alguns de Tarragona ja el van rebre a finals del curs passat i a l'inici d'aquest, per mitjà d'enviaments especials.

El museu té obertes diferents línies de col·laboració amb altres institucions de l'àmbit educatiu local (amb l'IMET, www.imet.cat, de Vilanova i la Geltrú), territorial (amb l'IMEB, www.bcn.es/imeb/ccp/cat/actividades.html, de la ciutat de Barcelona) i autonòmic (amb el mN-ACTEC - Sistema de Museus de la Ciència i la Tècnica de Catalunya, www.mnactec.cat/~ofertaeducativa), a través de les quals es pot consultar en línia el programa educatiu del museu als seus portals webs, dedicats exclusivament a la difusió d'activitats educatives. Cada vegada més, s'abandonen els antics formats de paper per aquestes iniciatives, mitjançant les noves tecnologies, que permeten un millor servei de consulta i agilitzen l'accés a la informació. És el cas del mNACTEC, que, per primer cop aquest curs, presenta l'oferta dels vint-i-quatre equipaments que formen part d'aquest sistema territorial, i que es va presentar al Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Direcció General del Patrimoni Cultural el 28 de setembre.

D'altra banda, aquest curs també s'han introduït noves propostes de visita, adreçada especialment als escolars dels

darrers cicles d'educació primària. S'ha creat una visita guiada, anomenada *L'arribada del ferrocarril a Vilanova i la Geltrú i el seu context històric, social i tecnològic*. Es tracta d'una visita al Museu del Ferrocarril, on es podran veure un seguit d'elements ferroviaris originals. Aquells que un dia va adquirir Francesc Gumà i Ferran per a la construcció i l'explotació de la línia ferroviària entre Barcelona i Vilanova i la Geltrú, inaugurada el 1881. S'inclou la visita a l'Espai Gumà del museu, on es detallen les circumstàncies de l'arribada del ferrocarril a la ciutat. La visita té un preu especial per als estudiants de Vilanova.

Una altra acció que s'està portant a terme, conjuntament amb el Museu Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú, és la visita *Ferrocarril i art, juguem a descobrir*. Ambdós equipaments es plantegen aquesta activitat com un itinerari de descoberta, autoguiat, per les instal·lacions dels dos centres culturals de la ciutat, on algunes de les peces i els objectes originals de cada museu donaran les pistes per descobrir l'estreta relació entre el tren i l'art, que des del segle XIX es manté viva en aquesta localitat.

Aquest museu, així com tots els altres museus, centres culturals i col·leccions del Garraf, continuaran avançant en la creació d'espais que estimulin els alumnes; centres que ajudin els professors en els seus projectes i que contribueixin a l'èxit acadèmic dels joves –que no deixa de ser l'èxit de tota la societat i la garantia d'un bon futur–. El propòsit és comunicar als docents les múltiples possibilitats dels equipaments culturals.

ANA GRANDE JIMÉNEZ

Cap de Comunicació i Educació